

[Frandsen.]

ger os med områder, som andre partier, der nu ikke er repræsenteret i folketinget, også har beskæftiget sig med, betragter vi ikke som diskvalificerende for os.

Så vil jeg tage de enkelte punkter op, som arbejdsministeren i særlig grad var inde på. Jeg vil for det første nævne, at vi med en udvidelse af arbejdsrettens dommerantal i særlig grad tænker på, at den skal kunne decentraliseres så meget som overhovedet muligt. Det er meget muligt, at der er visse administrative besværligheder, og at det også kan skabe en vis usikkerhed omkring domspraksis. Men ligesom lægdommere i den civile domstol skulle dommere her kunne få en form for retsbelæring og trods alt en vis indsigt i det, selv om der vel kun ville blive tale om, at de var dommere i få sager.

Med hensyn til at afskaffe neutrale dommere vil jeg gerne sige, at vi ikke kan opfatte det som inden for mulighedernes grænse i en arbejdsret at have en neutral dommer. Begrebet neutral dommer bygger åbenbart på, at der findes et eller andet fast retsgrundlag, som måske nok kan tolkes, men inden for meget snævre rammer uden hensyn til politiske eller andre opfattelser, som ligger uden for den rene jura. Den opfattelse, at jura er noget neutralt, kan vi ikke acceptere.

Hvad vil der så ske, hvis man afskaffer neutrale dommere? Ja, dertil må man sige, at hvis der ikke kan skabes flertal i dommerkollegiet, således at arbejdere og arbejdsgivere bliver nogenlunde enige om tingene, eller at der i hvert tilfælde er 4 stemmer for en sags afgørelse, så kan der ikke træffes en afgørelse. Det er helt givet. Der vil der nok være en række tilfælde, hvor afgørelser ikke vil blive truffet i arbejdsretten, hvad hidtil har kunnet ske takket være den neutrale dommer. Men under alle omstændigheder vil man fortsat kunne træffe afgørelser i arbejdsretten, som behandler de mere outrerede tilfælde.

Arbejdsministeren sagde vedrørende punkt 3, at det var et punkt, som han i hvert fald ikke mente var af så stor betydning. Dertil må man nok sige, at det af mange, som bliver dømt af en arbejdsret, der ligger i København, føles som noget meget fjernet og ret uforståeligt. Men selvføl-

gelig må man her igen sige, at der er visse administrative og visse økonomiske problemer forbundet hermed.

Med hensyn til punkt 4 om, at de implicerede selv skal være part i sagen, nævnte arbejdsministeren, at de implicerede under alle omstændigheder vil være repræsenteret. Men vi har desværre eksempler på, at selv om de implicerede er repræsenteret, har de ikke følt, at deres forbund førte sagen for dem på en tilstrækkelig god måde. Tværtimod har vi eksempler på, at arbejdere har følt, at de direkte blev modarbejdet af deres forbund. Et eksempel herpå er konflikten for en halvandet års tid siden i Nyborg hos Schaub & Co., hvor arbejderne udtrykkelig sagde både under arbejdsrettens behandling og bagefter, at de overhovedet ikke følte sig dækket ind af det, deres forbund havde sagt i retten.

Forslaget om bodssystemets bortfald er først og fremmest, ja, næsten udelukkende, betinget af, at det i øjeblikket fungerer udelukkende mod arbejderne. Det er kun i få tilfælde, som det fremgår af bemærkningerne, vendt mod arbejdsgiverne. Sådan virker det i hvert fald i praksis. Vel kan man fremhæve, at en række af de sager, som i øjeblikket kommer for arbejdsretten, indankes mod arbejdsgiverne; men når man ser på resultatet, må man konstatere, at boden over for arbejderne er langt, langt større.

Endelig har vi i det sidste punkt villet fremhæve som det væsentlige, at der skal være ligesom en moralsk pligt ved overenskomstforhandlingerne til at diskutere retsgrundlaget, sådan at man i hvert fald ikke kan udskyde den slags ting og køre videre med et gammelt retsgrundlag, som går ca. 50 år tilbage.

Jeg og mit parti er ikke principielt uenige i de synspunkter, som min partifælle hr. Maigaard fremhævede. Men det, vi har lagt vægt på med forslaget her, er at give overenskomstforhandlingerne og arbejdsmarkedets parter en chance for trods alt at få revideret retsgrundlaget. Kan det ikke lade sig gøre, må vi gribe yderligere ind. Allerede nu griber man jo i en række henseender ind over for retspraksis, idet der trods alt lovgives på en del områder, som også griber ind i arbejdsrettens praksis. Det drejer sig f. eks. om spørgsmålet om økonomisk demokrati og om arbejderbeskyttelseslovgivning. Det